

Tabell: Perorale og topikale legemidler som skal håndteres som cytostatika

Kategori: Pasientbehandling/Legemidler/Istandgjøring og utdeling	Gyldig fra/til: 12.11.2025/12.11.2026
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 7.00
Godkjenner: Bjånes, Tormod Karlsen - legemiddelkomiteen	Skjema
Dok. ansvarlig: Legemiddelkomiteen	Dok.id: D40049

Merk at perorale preparater som kan håndteres av gravide og annet helsepersonell ved bruk av hansker kan ha krav til vernetid etter inntak, iht. [OUS eHåndbok: Cytostatika - halveringstid og utskillelse av kreftlegemidler](#).

ATC-nr	Legemiddelgruppe	Virkestoff	Forhåndsregler Se også avsnitt 5.4
L01 A	Alkylende cytostatika	Busulfan (Myleran®) Cyklofosamid (Sendoxan®) Klorambucil (Leukeran®) Lomustine (Lomustine®, Ceenu, Gleostine) Melfalan (Alkeran®) Temozolomid (Temodal®, Temozolomide) Trofosamid (Ixoten®)	Cytostatika, skal ikke håndteres av gravide¹
L01 B	Antimetabolitter	Capecitabine (Capecitabine®) Fludarabine (Fludara®) Fluorouracil (Actikerall® liniment) ⁹ Fluorouracil (Tolak® krem) ⁸ Kapecitabine (Xeloda®) Merkaptopurin (Puri-Nethol®, Xaluprine®, Purimmun®) Tegafur komb. (Teysono®) Tioguanin (Lanvis®, Tioguanin mikstur) Tipiracil, Trifluridin (Lonsurf®)	Cytostatika, skal ikke håndteres av gravide¹
L01 C	Plantealkaloider	Etoposid (Vepesid®) Topotecan (Hycamtin®) Vinorelbin (Navelbine®)	Cytostatika, skal ikke håndteres av gravide¹
L01 E	Proteinkinase-hemmere	Abemaciclib (Verzenios®) Afatinib (Giotrif®)* Akalabrutinib (Calquence®) Aksitinib (Inlyta®) Alektinib (Alecensa®) Alpelisib (Piqray®) Askiminib (Scemblix®) Bosutinib (Bozulif®) Binimetinib (Mektovi®) Brigatinib (Alunbrig®) Ceritinib (Zykadia®) Dabrafenib (Tafinlar®) ⁵ Dakomintinib (Vizimpro®) Dasatinib (Sprycel®) Erdafitinib (Balversa®) Enkorafenib (Braftovi®) Entrectinib (Rozlytrek®) Erlotinib (Tarceva®) Everolimus (Afinitor®, Votubia®)* ⁵ Fedratinib (Inrebic®)	Hele tabletter/kapsler kan håndteres av gravide, bruk fortrinnsvis hansker. Skal ikke knuses. Skal ikke deles hvis ikke delestrek. Kontakt farmasøyt hvis dette er nødvendig⁶ * Se Felleskatalogtekst for alternativ administrering.

Tabell: Perorale og topikale legemidler som skal håndteres som cytostatika

Versjon:
7.00

ATC-nr	Legemiddelgruppe	Virkestoff	Forhåndsregler Se også avsnitt 5.4
		Gefitinib (Gefetinib, Iressa®)* Gilteritinib (Xospata®) Ibrutinib (Imbruvica®) ⁵ Idelalisib (Zydelig®) Imatinib (Imatinib, Glivec®) ⁵ Kabozatinib (Cometriq®, Cabometyx®) Kapmatinib (Tabrecta®) Kobimetinib (Cotellic®) Krizotinib (Xalkori®) Lapatinib (Tyverb®) ⁵ Larotrectinib (Vitrakvi®) Lenvatinib (Lenvima®) Lorlatinib (Lorviqua®) Midostaurin (Rydapt®) Neratinib (Nerlynx®) Nilotinib (Tasigna®)* ⁵ Nintedanib (Ofev®, Vargatef®) Osimertinib (Tagrisso®) Palbociklib (Ibrance®) Pazopanib (Votrient®) Pemigatinib (Pemazyre®) Ponatinib (Iclusig®) Pralsetinib (Gavreto®) Regorafenib (Stivarga®) Ribosiklib (Kisqali®) Ruksolitinib (Jakavi®) ⁵ Selperkatinib (Retsevmo®) Sunitinib (Sutent®) Sorafenib (Nexavar®) Tepotinib (Tepmetko®) Tivozanib (Fotivda®) Trametinib (Mekinst®) Tukatinib (Tukysa®) Vandetanib (Caprelsa®)* Vemurafenib (Zelboraf®) Zanubrutinib (Brukinsa®)	
L01 X	Andre neoplastiske midler	Aminolevulinsyre (Ameluz gel®, Gliolan®) Metylaminolevulinat (Metvix krem®)	Administreres under oppsyn av helsepersonell med erfaring med fotodynamisk behandling ⁴
		Anagrelid (Anagrelide, Xagrid®)* Beksaroten (Targretin®)* Hydroksykarbamid (Hydrea®, Hydroxyurea®)* Idelalisib (Zydelig®)* Iksazomib (Ninlaro®)* Mitotan (Lysodren®)* Niraparib og abirateron (Akeega®) Olaparib (Lynparza®)	*Skal ikke håndteres av gravide, skal håndteres som cytostatika¹

Tabell: Perorale og topikale legemidler som skal håndteres som cytostatika

Versjon:
7.00

ATC-nr	Legemiddelgruppe	Virkestoff	Forhåndsregler Se også avsnitt 5.4
		Panobinostat (Farydak) ⁺ Prokarbazin (Natulan®) ⁺ 11 Sonidegib (Odomzo®) Tretinoin (Vesanoid®) ⁺ 10 Venetoklaks (Venclyxto®) ⁺ Vismodegib (Erivedge®) ⁺	
L02	Endokrin terapi	Abirateron (Zytiga®) Anastrozol (Arimidex®) Apalutamid (Erleada®) Bikalutamid (Casodex®) Darolutamid (Nubeqa®) Eksemestan (Aromasin®) Enzalutamid (Xtandi®) Flutamid (Flutamid®) Letrozol (Femar®, Femara®) Megestrol (Megace®)	Hele tabletter/kapsler kan håndteres av gravide, bruk hansker. Skal ikke knuses. Skal ikke deles hvis ikke delestrek. Kontakt farmasøyt hvis dette er nødvendig⁶
L04	Immunosuppressiver	Lenalidomid (Revlimid®) ⁴ Kladribin (Mavenclad) Pomalidomid (Imnovid®) ⁴ Talidomid (Thalidomid®) ⁴	Skal ikke håndteres av gravide, skal håndteres som cytostatika⁴
		Leflunomid (Arava®, Leflunomide) Metotreksat (tabletter) (Methotrexate®) Mykofenolsyre (Mefortice®, Myfenax®, CellCept®) ^{7, 13} Pirfenidon (Esbriet®) Pomalidomid (Imnovid®)	Hele tabletter/kapsler kan håndteres av gravide, bruk fortrinnsvis hansker. Skal ikke knuses. Skal ikke deles hvis ikke delestrek. Kontakt farmasøyt hvis dette er nødvendig
Andre			
D10BA01	Retinoider til behandling av akne og kreft	Isotretinoin (Isotretinoin®)	Skal ikke håndteres av gravide, skal håndteres som cytostatika⁴

Listen er ikke utfyllende.

Eksterne referanser:

- 1) [O. Dahl, G. Lehne, T. Christoffersen; Medikamentell kreftbehandling - Cytostatikaboken, 8. utgave, 2016., del IV, kap. 37.](#)
- 2) [RELIS utredning 995: Cytostatikahåndtering og planlagt graviditet samt amming](#)
- 3) [RELIS utredning 5414: Sikkerhet ved håndtering av monoklonale antistoffer](#)
- 4) Norsk preparatomtale (SPC) – [Legemiddelverket - legemiddelsøk](#)
- 5) Konf. produsent direkte
- 6) [RELIS utredning 10530: Medikamenter gravide må unngå å håndtere](#)
- 7) [Mykofenolatmofetil \(MMF\)/mykofenolatsyre \(MPA\): endrede anbefalinger for prevensjon](#)
- 8) [SPC Efudix](#)
- 9) [SPC Actikerall](#)
- 10) [Micromedex](#)
- 11) [SPC Procarbazine](#)
- 12) [LexiComp via UpToDate](#)
- 13) [NIOSH List of Antineoplastic and Other Hazardous Drugs in Healthcare Settings, 2016](#)

Endringer siden forrige versjon:

Lagt til referanse til OUS sin retningslinje for utskillelse av kreftlegemidler, og presisert at perorale legemidler som kan håndteres med hansker av gravide kan ha krav til vernetid ved utskillelse.